

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 12.6.2005

Sayı: 244

10/309-15581/41985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun (METK) 27. maddesine göre ortaöğretimden yararlanma hakkı "Temel eğitimi tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir."

Yine METK'nin 28. maddesine göre ortaöğretim "Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata iş alanlarına hazırlamaktadır." demektedir.

2005-2006 Öğretim yılında kimi liselerden hazırlık sınıfları kaldırılarak tüm liseler 4 yıla çıkarıldı. Programlarında değişiklikler yapıldı. Birçok süper lise Anadolu lisesine çevrildi. Yeni oluşan Anadolu liselerine öğrenci kaydında, öğretmen ve yönetici atamada birçok sıkıntılar yaşandı.

Ortaöğretime kapsayacak bir biçimde zorunlu eğitim süresi 12 yıla çıkarılmadığı, kalacak yer sorunu çözülemediği için çoğu köy ve yoksul aile çocukları yetenekleri olsa bile liselere gidememektedir. Ortaöğretim hakkından yoksun olan bu çocuklar eğitilmiş bir mesleğin sahibi olamadığı gibi bir yükseköğretime bitirmediği için devlet yönetimine de katılamamaktadır.

Ülkemizde uygulanan ortaöğretimde yaklaşık 80 çeşit lise vardır. Bu liselerin eğitim nitelikleri birbirinden çok farklıdır. Öğretmen ve fiziki eksiklikler nedeniyle aynı türdeki liseler arasında bile eğitim nitelikleri ayrılmaktadır. Ortaöğretim Kurumları Sınavı'nda (OKS) öğrencilerin aldığı puanlar bölgeler, okullar arasındaki eğitim nitelik farkını ortaya koymaktadır.

Liseler arasında eğitimde Öğretim Birliği açısından da bir uyum yoktur. Çeşitli liselerde yapılan araştırmalarda öğrencilerin çok farklı eğitildiğini göstermektedir. Bu durum Anayasanın 42. maddesinde öngörülen "Eğitim ve öğretim çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre" yapılması ilkesine aykırı olduğu kadar ortaöğretimdeki bütünlüğü de bozmaktadır.

Ortaöğretimde yüzde 65 genel liseler, yüzde 35'i meslek ve teknik liseler olmak üzere bir çarpıklık yaşanmaktadır. Bu oran gelişmiş ileri ülkelerde tam tersidir. Bu çarpıklık yıllardır bilinmesine karşın bir türlü giderilememiştir. Birçok öğrenci bir yüksekokula girebilmek için daha lisenin ikinci sınıfından başlayarak dershanelere gitmektedir. Üniversitelerin sınırlı kontenjanları olduğu için bu çocukların birçoğu istediği bir yüksekokula yerleşememektedir.

1999 yılında düzenlenen 16. Milli Eğitim Şurasında, "Ortaöğretim, bu günkü parçalı yapıdan kurtarılarak birlik içinde çeşitliliği yansıtan, kaynak kullanımında verimliliği getiren; yeterliğe dayalı, çok amaçlı ve demokratik bir yapılanmaya dönüştürülmeli; böylece genel ve mesleki liseler ve değişik sektörler için var olan okul türleri ve yaygın eğitim kurumları yerine, farklı amaçlara göre düzenlenmiş program çeşitliliğine yer veren kurumsallaşmaya geçilmelidir. Önerilen sistem, kavramsal

düzeyde, yakın bir gelecekte gerçekleştirilmesi düşünülen 11-12 yıllık zorunlu eğitim uygulaması dikkate alınarak planlanmalıdır." kararı alınmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerinde zorunlu eğitim süresi 9 ile 12 yıl arasında değişmektedir. Ülkemizin de zaman geçirilmeden zorunlu eğitimin süresi liseyi de kapsayacak bir biçimde 12 yıla çıkarılmalıdır. Lise çeşitliliğine son verilmelidir.

Ortaöğretim insana verilen eğitim hem toplumsal yaşamı hem de yükseköğretimi etkileyecektir.

Bu amaçla ortaöğretimin yeniden yapılandırılması, fırsat ve olanak eşitliği içinde yetenekli tüm çocuklarımızın yasalarımızın öngördüğü bir biçimde bu eğitim aşamasından yararlanması gerekir.

Ortaöğretimdeki bütün bu sorunların saptanması ve çözüm yollarının ortaya konması için Anayasanın 98. maddesi TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırılması açılmasını dileriz.

Saygılarımızla.

Mustafa GAZALCI
Denizli Milletvekili ve
36 Milletvekili

- 1.- Mustafa GAZALCI- Denizli
- 2.- Ahmet KÜÇÜK- Çanakkale
- 3.- Rasim ÇAKIR- Edirne
- 4.- Halil AKYÜZ- İstanbul
- 5.- Hakkı ÜLKÜ- İzmir
- 6.- Canan ARITMAN- İzmir
- 7.- Türkan MİÇOOĞULLARI- İzmir
- 8.- Bülent BARATALI- İzmir
- 9.- Muharrem İNCE- Yalova
- 10.- Mehmet U. NEŞŞAR- Denizli
- 11.- Erdal KARADEMİR- İzmir
- 12.- Muharrem KILIÇ- Malatya
- 13.- Vezir AKDEMİR- İzmir
- 14.- Nurettin SÖZEN- Sivas
- 15.- Hasan ÖREN- Manisa
- 16.- Mehmet S. KESİMOĞLU- Kırklareli
- 17.- Ufuk ÖZKAN- Manisa
- 18.- Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya
- 19.- Nail KAMACI- Antalya
- 20.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 21.- Atila EMEK- Antalya
- 22.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya
- 23.- Tuncay ERCENK- Antalya
- 24.- Osman KAPTAN- Antalya
- 25.- Yakup KEPENEK- Ankara
- 26.- Mehmet Ziya YERGÖK- Adana
- 27.- Abdulaziz YAZAR- Hatay
- 28.- Ali OKSAL- Mersin
- 29.- Uğur AKSÖZ- Adana
- 30.- Ali Cumhur YAKA- Muğla
- 31.- Feridun AYVAZOĞLU- Çorum
- 32.- Kemal DEMİREL- Bursa
- 33.- Nadir SARAÇ- Zonguldak
- 34.- İzzet ÇETİN- Kocaeli
- 35.- V. Haşim ORAL- Denizli
- 36.- N. Gaye ERBATUR- Adana
- 37.- Nejat GENCAN- Edirne